

DE VRIJHEID OF DE DOOD

NL Jan Decorte heeft opnieuw zijn scherpe schaar gezet in een theaterklassieker. Dit keer in *De rovers*, het eerste toneelstuk van Friedrich von Schiller, waarvoor hij opnieuw het podium deelt met... De Roovers. MICHAËL BELLON

© Lucas Cranach

De rovers? Is dat niet het toneelstuk waar het Antwerpse gezelschap De Roovers zijn naam - in de oude spelling dan - vandaan heeft gehaald? Dat klopt, en daarom is het voor De Roovers-actrice Sara de Bosschere ook zo speciaal om in *Schiller/Tasten* naast Jan Decorte en Sigrid Vinks te staan, nadat ze dat eerder al deed in *Müller/Traktor* en *Bakchai*.

“Ik heb *De rovers* leren kennen toen wij op het conservatorium stage deden bij Maatschappij Discordia in Amsterdam,” vertelt De Bosschere. “We waren toen zelf in onze Sturm und Drangperiode. We trokken eropuit en we stichtten een roversbende om onze idealen te realiseren. Het is Schillers eerste stuk en brak meteen met de klassieke vormen. Het stuk zit vol plots en personages, met uitgewerkte Shakespeare-verwijzingen en met zijn eigen verlangens over hoe de wereld eruit zou moeten zien. Als je het helemaal speelt, duurt het vijf uur. Jan heeft er een stuk van een uur en een kwartier van gemaakt dat we met vier kunnen spelen, en dat toch de kern helemaal weergeeft. Toen ik zijn tekst las was ik echt platgeslagen.”

Tis of tismi, daddist

De vierde acteur op de scène is Michaël Vergauwen, die al tijdens zijn masterjaar bij Dora van der Groen door Jan Decorte werd opgemerkt. Hij speelt in *Schiller/Tasten* de rol die Sara de Bosschere tijdens haar studententijd speelde. Die van ‘Het meisje’ (Amalia). En daarvoor draagt hij het juiste jurkje, zoals hij eerder al van Decorte leerde. “Jan is iemand die je heel ver drijft en laat nadenken over hoe je iets doet,” zegt Vergauwen. “Toen hij bij ons les kwam geven, speelden we *In het moeras*, zijn bewerking van Georg Büchners *Woyzeck*. Daarvoor moest ik ook een kleedje dragen. ‘Is dát nu het kleedje dat je kon vinden voor je personage?’ vroeg hij toen. Ik moest niet op zoek naar een kleedje, maar naar het kleedje. Op dat moment besef je wat voor brol je in het verleden al op het podium hebt gesleurd. ‘Tis of tismi / daddist’, dat is Jans vertaling van ‘to be or not to be’. Het moet zijn wat het moet zijn, en anders niets.”

Die compromisloosheid is een van de hoofdthema's van *Schiller/Tasten*, waarvan het uitgangspunt als volgt kan worden samengevat. De Bosschere: “Er zijn twee broers - eigenlijk één identiteit die opgesplitst is in een berekenende, manipulerende kant, en een idealistische, vluchtende kant. De ene is thuisgebleven bij zijn vader maar wordt verwaarloosd. De andere kiest voor de vrijheid en beantwoordt wel aan het ideaalbeeld van zijn vader. Dan is er nog het meisje dat ook thuis zit en een romantische verliefdheid koestert voor de zoon die vertrokken is.” Vergauwen: “Iedereen gaat radicaal voor zijn doel, maar uiteindelijk mislukt iedereen in zijn opzet. ‘De vrijheid of de dood’ is een kreet die een paar keer terugkomt, en die het goed samenvat. De personages houden zich niet bezig met een beetje van dit en een beetje van dat. Ze leiden niet het zappende burgerleven waar wij misschien nogal makkelijk voor kiezen.” De Bosschere: “Daarin herken je ook de autobiografie van Jan en Sigrid. Het gaat ook over creativiteit die compromisloos moet zijn, en zo tegelijk vernietigend kan zijn. En het is niet zo dat alles altijd wel goed zal blijven gaan.”

FR Les ciseaux tranchants du comédien et metteur en scène Jan Decorte ont à nouveau servi à adapter un classique du répertoire théâtral. Cette fois, c'est le tour de *Die Räuber* (*Les Brigands*), la première pièce de l'auteur allemand du Sturm und Drang Friedrich von Schiller. Une œuvre sans compromis sur la vie sans compromis.

EN Jan Decorte has again incisively adapted a theatre classic. This time it is *Die Räuber* (*The Robbers*), the first play by German Sturm und Drang author Friedrich von Schiller. An uncompromising play about living uncompromisingly.

SCHILLER/TASTEN • 8 > 10/11 (9/11: + nagesprek), 20.30, €12/16, KAAITHEATER, square Saintcallestetlesquare 20, Brussel/Bruuxelles, 02-201.59.59, www.kaaitheater.be